॥ तैत्तिरीय संहिता॥

॥तृतीयः प्रश्नः॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः॥

व्याह स दंशीकवौंऽर्चितारः स एकंश्च॥1॥

प्रजवं वा एतेनं यन्ति यहंशममहंः पापावहीयं वा एतेनं भवन्ति यहंशममहर्यो वै प्रजवं यतामपंथेन प्रतिपद्यंते यः स्थाणु हिन्ति यो भ्रेषं न्येति स हीयते स यो वै दंशमेऽहंन्नविवाक्य उपहुन्यते स हीयते तस्मै य उपहताय व्याह तमेवान्वारभ्य समंश्र्नतेऽथ यो व्याह सः [1]

हीयते तस्माँ इश्मेऽहंन्नविवाक्य उपहताय न व्युच्यमथो खल्वां हुर्यज्ञस्य वै समृद्धेन देवाः सुंवर्गं लोकमांयन् यज्ञस्य व्यृद्धेनासुरान्पराभावयन्निति यत्खलु वै यज्ञस्य समृद्धं तद्यज्ञंमानस्य यद्यृद्धं तद्भातृं व्यस्य स यो वै दंशमेऽहंन्नविवाक्य उपहृन्यते स एवातिं रेचयति ते ये बाह्यां दशीकवं: [2]

स्युस्ते वि ब्रूंयुर्यदि तत्र न विन्देयुंरन्तःसद्साद्युच्यय्यँदि तत्र न विन्देयुंर्गृहपंतिना व्युच्यन्तद्युच्यंमेवाथ वा एतथ्संपराज्ञियां ऋग्भिः स्तुंवन्तीयं वै सपंतो राज्ञी यद्वा अस्यां किं चार्चन्ति यदांनृचुस्तेनेय सपंपराज्ञी ते यदेव किं च वाचानृचुर्यद्तोऽध्यंर्चितारः [3]

तदुभयंमास्वाव्रध्योत्तिष्ठामेति ताभिर्मनंसा स्तुवते न वा इमामंश्वर्थो नाश्वंतरीर्थः सद्यः पर्यांष्तुमर्हित मनो वा इमा स्यः पर्याष्तुमर्हित मनः परिभवितुमथ् ब्रह्मं वदन्ति परिमिता वा ऋचः परिमितानि सामानि परिमितानि यजू ध्र्यथैतस्यैवान्तो नास्ति यद्वह्म तत्प्रंतिगृण्त आ चंख्वीत स प्रंतिगरः॥ [4]

शक्वंरीमित्येकंचत्वारि १शच॥2॥

ब्रह्मवादिनों वदन्ति किं द्वांदशाहस्यं प्रथमेनाहृर्त्विजां यजमानो वृङ्क इति तेजं इन्द्रियमिति किं द्वितीयेनेति प्राणानन्नाद्यमिति किं तृतीयेनेति त्रीनिमाल्लोणकानिति किं चंतुर्थेनेति चतुष्पदः पृश्निति किम्पंश्रमेनेति पश्चौख्यराम्पङ्किमिति कि॰ षृष्ठेनेति षङ्त्तिनिति कि॰ संप्तमेनेति सप्तपंदा॰ शक्करीमितिं [5]

किमंष्ट्रमेनेत्यृष्टाख्यंरां गायुत्रीमिति किं नंव्मेनेतिं

त्रिवृत् र स्तोम्मिति किं देशमेनेति दशाँख्यरां विराज्मिति किमेकादशेनेत्येकादशाख्यरां त्रिष्टुभ्मिति किं द्वांदशेनेति द्वादंशाख्यरां जगंतीमित्येतावृद्वा अस्ति यावंदेतद्यावंदेवास्ति तदेषां वृङ्के॥ [6]

वितंता त्रिचंत्वारिश्शच॥3॥

पुष वा आप्तो द्वांदशाहो यत्रंयोदशरात्रः संमानः ह्यंतदह्यंत्प्रांयणीयंश्चोदयनीयंश्च त्र्यंतिरात्रो भवति त्रयं इमे लोका एषां लोकानामार्थ्यं प्राणो वे प्रंथमोऽतिरात्रो व्यानो द्वितीयोऽपानस्तृतीयः प्राणापानोदानेष्वेवान्नाद्ये प्रतिं तिष्ठन्ति सर्वमायुंर्यन्ति य एवं विद्वाः सम्भयोदशरात्रमासंते तदांहुर्वाग्वा एषा वितंता [7]

यद्वांदशाहस्तां विच्छिंन्सुर्यन्मध्येऽतिरात्रं कुर्युरुपदासुंका गृहपंतेर्वाक्स्यांदुपरिष्टाच्छन्दोमानाम्महाव्रतं कुर्वन्ति संततामेव वाचमवं रुन्द्वतेऽनुंपदासुका गृहपंतेर्वाग्भवित पशवो व छन्दोमा अन्नम्महाव्रतय्यँदुपरिष्टाच्छन्दोमाना-ममहाव्रतं कुर्वन्ति पशुषुं चैवान्नाद्यं च प्रतिं तिष्ठन्ति॥ [8]

आदित्या अंकामयन्तोभयौंर्लोकयोर्ऋध्रयामेति त एतं चंतुर्दशरात्रमंपश्यन्तमाहंर्न्तेनांयजन्त ततो वै त उभयौंर्लोकयोराध्र्वन्नस्मिश्रश्चामुष्मिश्रश्च य एवं विद्वाश्संश्चतुर्दशरात्रमासंत उभयोरेव लोकयोर्ंऋध्रवन्त्य-स्मिश्रश्चामुष्मिश्रश्च चतुर्दशरात्रो भंवति सप्त ग्राम्या ओषंधयः सप्तारण्या उभयीषामवंरुद्धौ यत्पंराचीनांनि पृष्ठानिं [9]

भवंन्त्यमुमेव तैर्लोकम्भि जंयन्ति यत्प्रंतीचीनांनि पृष्ठानि भवंन्तीममेव तैर्लोकम्भि जंयन्ति त्रयस्त्रिष्शौ मध्यतः स्तोमौ भवतः साम्राज्यमेव गंच्छन्त्यिधराजौ भवतोऽधिराजा एव संमानानाम्भवन्त्यतिरात्राव्यभितों भवतः परिगृहीत्यै॥ [10]

आर्प्रुवन्त्र्यहाभ्यांमुस्मिन्थ्संविवधृत्वाय् प्रतिष्ठित्या एकंत्रि रशच॥५॥

प्रजापंतिः सुवर्गं लोकमैत्तं देवा अन्वायन्तानांदित्याश्चं प्रशवश्चान्वांयन्ते देवा अंब्रुवन् यान्पशूनुपाजीविष्म् त इमेंऽन्वाग्मन्निति तेभ्यं एतं चंतुर्दशरात्रम्प्रत्यौहन्त आंदित्याः पृष्ठेः सुंवर्गं लोकमारोहन्त्र्यहाभ्यांमस्मिल्रोंके प्रशून्प्रत्यौहन्पृष्ठेरांदित्या अमुष्मिल्लांक आर्धुवन्त्र्यहाभ्यांमस्मिन् [11]

लोके प्रावो य एवं विद्वार संश्चतुर्दशरात्रमासंत उभयोरेव लोकयोर्ऋध्रवन्त्यस्मि श्चामुष्मि श्चे पृष्ठेरेवामुष्मि होँक ऋध्रवन्ति त्र्यहाभ्यामस्मि होँके ज्योति गौरायुरिति त्र्यहो भंवतीयं वाव ज्योतिरन्तरि ख्वं गौरसावायुंरिमानेव लोकानभ्यारोहन्ति यदन्यतः पृष्ठानि स्युर्विविवध श् स्यान्मध्ये पृष्ठानि भवन्ति सविवधत्वायं [12]

ओजो वै वीर्यम्पृष्ठान्योजं एव वीर्यम्मध्यतो देधते बृहद्रथन्तराभ्यां यन्तीयं वाव रंथन्तरम्सौ बृहद्गभ्यामेव यन्त्यथां अनयांरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्यांश्चसायंनी स्रुती ताभ्यांमेव स्वंवर्गं लोकं यंन्ति परांश्चो वा एते स्वगं लोकमभ्यारोहन्ति ये पंराचीनांनि पृष्ठान्यंप्यन्ति प्रत्यश्चाहो भवति प्रत्यवंरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या उभयोंलीकयोर्ंऋद्धोत्तिष्ठन्ति चतुंदंशैतास्तासां या दश् दशांख्यरा विराडन्नं विराङ्चिराजैवान्नाद्यमवं रुन्थते याश्चतंस्रश्चतंस्रो दिशों दिख्येव प्रतिं तिष्ठन्त्यतिरात्राव्यितो भवतः परिगृहीत्य॥ [13]

इन्द्रो वै स्टड्डेवतांभिरासीथ्स न व्यावृतंमगच्छ्थ्स प्रजापंतिमुपांधावत्तस्मां पुतम्पंश्चदशरात्रम्प्रायंच्छ्त्तमाहंर्त् तेनांयजत् ततो वै सोंऽन्याभिर्देवतांभिर्व्यावृतंमगच्छ्द्य पुवं विद्वा १ संः पश्चदशरात्रमासंते व्यावृतंमेव पाप्मना भ्रातृंव्येण गच्छन्ति ज्योतिगौरायुरितिं त्र्यहो भेवतीयं वाव ज्योतिंरन्तरिंख्यम् [14]

गौर्सावायुंरेष्वंव लोकेषु प्रतिं तिष्ठन्त्यसंश्रं वा एतद्यदंछन्दोमय्यँच्छंन्दोमा भवंन्ति तेनं स्त्रन्देवतां एव पृष्ठेरवं रुन्धते पृश्रूञ्छंन्दोमैरोजो वा वीर्यम्पृष्ठानिं पृश्ववंश्छन्दोमा ओजंस्येव वीर्यं पृशुषु प्रतिं तिष्ठन्ति पश्चदशरात्रो भवति पश्चदशो वज्रो वज्रमेव भ्रातृंव्येभ्यः प्र हंरन्त्यतिरात्रावभितों भवत इन्द्रियस्य परिगृहीत्यै॥ [15]

गुच्छुन्त्यग्निष्टुतां पाप्मानृत्रिर्न्तरिंख्यल्लांकम्प्रजाये द्वे चं॥७॥

इन्द्रो वै शिंथिल इवाप्रतिष्ठित आसीत्सोऽसुरेभ्योऽबिभेत्स प्रजापितिमुपाधावत्तस्मां एतम्पश्चदशरात्रं वज्रम्प्रायंच्छ्त् तेनासुरान्पराभाव्यं विजित्य श्रियंमगच्छदग्निष्टतां पाप्मानं निरंदहत पश्चदशरात्रेणौजो बलंमिन्द्रियं वीर्यमात्मन्नंधत्त य एवं विद्वारसंः पश्चदशरात्रमासंते भ्रातृंव्यानेव पंराभाव्यं विजित्य श्रियं गच्छन्त्यग्निष्ठतां पाप्मानं निः [16]

दहन्ते पृश्चद्रश्रात्रेणौजो बर्लमिन्द्रियं वीर्यमात्मन्दंधत एता एव पंश्व्याः पश्चंदश् वा अर्धमासस्य रात्रंयोऽ-धमास्त्रशः संवथ्सर आप्यते संवथ्सरम्पृशवोऽनु प्र जांयन्ते तस्मात्पश्व्यां एता एव सुंवर्ग्याः पश्चंदश् वा अर्धमासस्य रात्रंयोऽर्धमास्त्रशः संवथ्सर आप्यते संवथ्सरः सुंवर्गो लोकस्तस्माथ्सवर्ग्यां ज्योतिर्गोरायुरितिं त्र्यहो भवतीयं वाव ज्योतिंर्न्तरिख्यम् [17]

गौर्सावायुंरिमानेव लोकान्भ्यारोहिन्त् यद्न्यतः पृष्ठानि स्युर्विविवधः स्यान्मध्ये पृष्ठानि भवन्ति सविवध्त्वायौजो व वीर्यम्पृष्ठान्योजं एव वीर्यम्मध्यतो दंधते बृहद्रथन्त्राभ्यां यन्तीयं वाव रंथन्तरम्सौ बृहद्गभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते व यज्ञस्यां असायंनी स्रुती ताभ्यांमेव सुंवर्गं लोकम् [18]

यन्ति पराँश्चो वा एते सुंवर्गं लोकम्भ्यारोहन्ति ये पराचीनांनि पृष्ठान्युंपयन्ति प्रत्यङ्ग्रहो भवति प्रत्यवंरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या उभयौर्लोकयोर् ऋद्धोत्तिष्ठन्ति पश्चंदशैतास्तासां या दश दशौख्यरा विराड मं विराडि वा निष्ठा विराडि मं विराडि वा निष्ठा पश्च पश्च दिशों दिख्येव प्रति तिष्ठन्त्यतिरात्राविभितों भवत इन्द्रियस्यं वीर्यस्य प्रजायैं पशूनाम्परिगृहीत्यै॥ [19]

एतथ्सप्तत्रि ५ श्रच॥८॥

प्रजापंतिरकामयतात्रादः स्यामिति स एतश् संप्तदशरात्रमंपश्यत्तमाहंरत्तेनांयजत् ततो वै सोंऽन्नादोऽभवद्य एवं विद्वाश्संः सप्तदशरात्रमासंतेऽन्नादा एव भंवन्ति पश्चाहो भंवति पश्च वा ऋतवंः संवथ्सर ऋतुष्वेव संवथ्सरे प्रतिं तिष्ठन्त्यथो पश्चांख्यरा पङ्किः पाङ्को यज्ञो यज्ञमेवावं रुन्धतेऽसंत्रं वा एतत् [20]

यदंछन्दोमय्यँच्छंन्दोमा भवंन्ति तेनं स्त्रन्देवतां एव पृष्ठेरवं रुन्धते पृश्चञ्छंन्दोमैरोजो वै वीर्यम्पृष्ठानिं पृश्ववंश्छन्दोमा ओजंस्येव वीर्यं पृशुषु प्रतिं तिष्ठन्ति सप्तदशरात्रो भवति सप्तदशः प्रजापंतिः प्रजापंतरास्यां अतिरात्राविभेतों भवतोऽन्नाद्यंस्य परिगृहीत्यै॥ [21]

वृञ्जते ब्रह्म चान्नेश्च सुवर्गमेते सुंवर्गत्रयोवि रशतिश्च॥९॥

सा विराङ्विक्रम्यांतिष्ठद्वह्मणा देवेष्वन्नेनासुरेषु ते देवा अंकामयन्तोभय् सं वृंश्चीमित् ब्रह्म चान्नं चेति त एता विर्शाति रात्रीरपश्यन्ततो वे त उभय् समंवृञ्जत् ब्रह्म चान्नं च ब्रह्मवर्चिसिनौंऽन्नादा अंभवन् य एवं विद्वारसं एता आसंत उभयमेव सं वृंश्चते ब्रह्म चान्नं च [22]

ब्रह्मवर्चिसनों ऽन्नादा भंवन्ति द्वे वा एते विराजौ तयोंरेव नाना प्रति तिष्ठन्ति विश्वा वे पुरुषो दश हस्त्यां अङ्गुलयो दश पद्या यावांनेव पुरुषस्तमास्वोत्तिष्ठन्ति ज्योतिर्गौरायुरिति त्र्यहा भवन्तीयं वाव ज्योतिर्न्तिरेख्वं गौर्सावायुरिमानेव लोकानभ्यारोहन्त्यभिपूर्वं त्र्यहा भवन्त्यभिपूर्वमेव सुंवर्गम् [23]

लोकम्भ्यारोहिन्त् यद्न्यतः पृष्ठानि स्युर्विविवधः स्यान्मध्ये पृष्ठानि भवन्ति सविवधृत्वायौजो वै वीर्यम्पृष्ठान्योजं एव वीर्यम्मध्यतो देधते बृहद्रथन्तराभ्यां यन्तीयं वाव रंथंतरम्सौ बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्यांश्रुसायंनी स्रुती

ताभ्यांमेव सुंवर्गं लोकं यंन्ति पराँश्चो वा एते सुंवर्गं लोकम्भ्यारोहिन्ति ये पराचीनांनि पृष्ठान्युंप्यन्तिं प्रत्यङ्ग्रहो भविति प्रत्यवंरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या उभयौर्लोकयोर् ऋद्धोत्तिष्ठन्त्यतिरात्राविभितों भवतो ब्रह्मवर्चसस्यान्नाद्यंस्य परिगृहीत्यै॥ [24]

गृह्णन्त दिवाकीर्त्येनेवोभ्यतो नाप्रंतिष्ठिता आसंत एकंवि श्यतिश्च॥10॥

असावांदित्यों ऽस्मिल्लांक आंसीतां देवाः पृष्ठेः पंरिगृह्यं सुवर्गं लोकमंगमयन्परैर्वस्तात्पर्यगृह्णन्दिवाकीत्र्यंन सुवर्गे लोके प्रत्यंस्थापयन्परैः प्रस्तात्पर्यगृह्णन्यृष्ठेरुपावांरोह्न्थ्स वा असावांदित्यों ऽमुष्मिल्लांके परैरुभ्यतः परिगृहीतो यत्पृष्ठानि भवन्ति सुवर्गमेव तैर्लोकं यजमाना यन्ति परैर्वस्तात्परि गृह्णन्ति दिवाकीत्र्यंन [25]

सुवर्गे लोके प्रतिं तिष्ठन्ति परैंः प्रस्तात्परिं गृह्णन्ति पृष्ठेरुपावंरोहन्ति यत्परे प्रस्तान्त्र स्यः परांश्वस्सुवर्गाल्लोकान्निष्पंद्येर्न् यद्वस्तान्न स्यः प्रजा निर्देहेयुर्भितों दिवाकीर्त्यम्परंःसामानो भवन्ति सुवर्ग पृवैनांल्लोंक उंभ्यतः परिं गृह्णन्ति यजंमाना व दिवाकीर्त्यं र

संवथ्सरः परंःसामानोऽभितों दिवाकीर्त्यंम्परंः सामानो भवन्ति संवथ्सर एवोभयतंः [26]

प्रतिं तिष्ठन्ति पृष्ठं वै दिवाकीर्त्यम्पार्श्वे पर्रःसामानोऽभितो

दिवाकीर्त्यम्परं:सामानो भवन्ति तस्मांदिभतः पृष्ठम्पार्श्वे

भूयिष्ठा ग्रहां गृह्यन्ते भूयिष्ठ शस्यते यज्ञस्यैव तन्मंध्यतो

ग्रन्थं ग्रंथ्नन्त्यविंस्र साय सप्त गृंह्यन्ते सप्त वै शींर्षण्याः

प्राणाः प्राणानेव यर्जमानेषु दधित यत्पंराचीनांनि पृष्ठानि भवंन्त्यमुमेव तैर्लोकमभ्यारोहन्ति यदिमं लोकं न [27] प्रत्यवरोहें युरुद्वा माद्येयुर्यजमानाः प्र वां मीयेर्न् यत्प्रंतीचीनांनि पृष्ठानि भवंन्तीममेव तैर्लोकम्प्रत्यवंरोहन्त्यथों अस्मिन्नेव लोके प्रति तिष्ठन्त्यनुंन्मादायेन्द्रो वा अप्रतिष्ठित आसीत्स प्रजापंतिमुपांधावत्तस्मां एतमेंकवि १ शतिरात्रम्प्रायंच्छ ततो वै स प्रत्यंतिष्ठद्ये बंहुयाजिनोऽप्रंतिष्ठिताः [28] स्युस्त एकवि शितरात्रमांसीरन्द्वादंश मासाः पश्चर्तवस्त्रयं इमे लोका असार्वादित्य एंकवि॰श एतार्वन्तो वै देवलोकास्तेष्वेव यंथापूर्वम्प्रतिं तिष्ठन्त्युसावांदित्यो न व्यंरोचत स प्रजापंतिमुपांधावत्तस्मां एतमेंकवि शाति-

रात्रम्प्रायंच्छ्तमाहंर्त्तेनांयजत् ततो वै सोंऽरोचत् य एवं विद्वारंस एकविश्शतिरात्रमासंते रोचंन्त एवैकंविश्शतिरात्रो भविति रुग्वा एंकविश्शो रुचंमेव गंच्छ्नत्यथौं प्रतिष्ठामेव प्रंतिष्ठा ह्यंकविश्शों-ऽ तिरात्राविभितों भवतो ब्रह्मवर्च्सस्य परिगृहीत्यै॥ [29]

उप ग्रहमिडांमाशिषो द्वात्रिर्शशच॥11॥

अर्वाङ्यज्ञः सं क्रांमत्वमुष्मादिध माम्भि। ऋषीणां यः पुरोहितः। निर्देवं निर्वीरं कृत्वा विष्कंन्धं तस्मिन् हीयतां यौंऽस्मान्द्वेष्टिं। शरीरं यज्ञशम्लं कुसीदं तस्मिन्थ्सीदतु यौंऽस्मान्द्वेष्टिं। यज्ञं यज्ञस्य यत्तेज्ञस्तेन सं क्रांम माम्भि। ब्राह्मणानृत्विजो देवान् यज्ञस्य तपंसा ते सवाहमा हुंवे। इष्टेनं पक्षमुपं [30]

ते हुवे स्वाहम्। सन्ते वृञ्जे सुकृतः सम्प्रजाम्पृशून्।
प्रैषान्थ्सांमिधेनीरांघारावाज्यंभागावाश्रुंतम्प्रत्याश्रुंतमा
श्रृंणामि ते। प्रयाजानूयाजान्थ्स्वंष्टकृतमिडांमाशिष आ वृञ्जे
सुवंः। अग्निनन्द्रंण सोमेन सरंस्वत्या विष्णुंना देवतांभिः।
याज्यानुवाक्यांभ्यामुपं ते हुवे स्वाहं यज्ञमा दंदे ते वषंद्वृतम्।

स्तुत १ शस्त्रम्प्रंतिग्रं ग्रह्मिडांमाशिषंः [31]

आ वृंञ्जे सुवंः। पृत्तीसंयाजानुपं ते हुवे सवाहर संमिष्टयजुरा दंदे तवं। पृश्नून्थ्सुतम्पुरोडाशान्थ्यवंनान्योत यज्ञम्। देवान्थ्येन्द्रानुपं ते हुवे सवाहमृग्निमुंखान्थ्योमंवतो ये च विश्वं॥ [32]

भुवंश्चत्वारिं च॥12॥

भूतम्भव्यंम्भविष्यद्वष्ट्य्याह्य नम् ऋक्साम् यजुर्वष्ट्य्याह्य नमो गायत्री त्रिष्टुज्जगंती वष्ट्य्याह्य नमः पृथिव्यंन्तिरंख्यं द्यौर्वष्ट्य्याह्य नमोऽग्निर्वायः सूर्यो वष्ट्य्याह्य नमः प्राणो व्यानोऽपानो वष्ट्य्याह्य नमोऽत्रं कृषिर्वृष्टिर्वष्ट्य्याह्य नमः पिता पुत्रः पौत्रो वष्ट्य्याह्य नमो भूर्भुवःसुवर्वष्ट्य्याह्य नमः॥ [33]

अ्ग्रिष्टोमो विंशत्वृष्टादेश च॥13॥

आ में गृहा भंवन्त्वा प्रजा म् आ मां युज्ञो विंशतु वीर्यावान्। आपों देवीर्यिज्ञिया मा विंशन्तु सहस्रंस्य मा भूमा मा प्र हांसीत्। आ मे ग्रहों भवत्वा पुंरोरुक्स्तुंतश्स्रे मा विंशता स्मीचीं। आदित्या रुद्रा वसंवो मे सदस्याः सहस्रंस्य मा भूमा मा प्र हांसीत्। आ मांग्निष्टोमो विंशतूक्थ्यंश्चातिरात्रो मा विंशत्वापिशर्वरः। तिरोअंह्निया मा सुहुंता आ विंशन्तु सहस्रंस्य मा भूमा मा प्र हांसीत्॥ [34]

ब्राह्मणेनैकंश्च॥14॥

अग्निना तपोऽन्वंभवद्वाचा ब्रह्मं मणिनां रूपाणीन्द्रंण देवान् वातेन प्राणान्थ्सूर्येण द्याश्चन्द्रमंसा नख्यंत्राणि यमेनं पितॄत्राज्ञां मनुष्यांन्फलेनं नादेयानंजगरेणं सप्पान्व्याघ्रेणांरण्यान्पशूञ्छोनेनं पत्तिरणो वृष्णाश्वांनृष्भेण् गा बस्तेनाजा वृष्णिनावींव्रीहिणान्नानि यवेनौषंधीर्न्यग्रोधेन वनस्पतींनुदुम्बरेणोर्जंङ्गायित्रया छन्दा स्ति त्रिवृता स्तोमांन्ब्राह्मणेन् वाचम्॥ [35]

पुरुरूपांय स्वाहा दशं च॥15

स्वाह्यधिमाधीताय स्वाह्य स्वाहाधीतम्मनंसे स्वाह्य स्वाह्य मनंः प्रजापंतये स्वाह्य काय स्वाह्य कस्मै स्वाहां कत्मस्मै स्वाहादित्ये स्वाहादित्ये मृह्यै स्वाहादित्ये सुमृडीकाये स्वाह्य सर्रस्वत्ये स्वाह्य सर्रस्वत्ये बृह्त्यै स्वाह्य सर्रस्वत्ये पावकाये स्वाहां पूष्णे स्वाहां पूष्णे प्रंपथ्यांय स्वाहां पूष्णे न्रन्धिंषाय स्वाहा त्वष्टे स्वाहा त्वष्टे तुरीपांय स्वाहा त्वष्टे पुरुरूपांय स्वाहा विष्णंवे स्वाहा विष्णंवे निखुर्यपाय स्वाहा विष्णंवे निभूयपाय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहां॥ [36]

पार्श्वाभ्याष् स्वाहां मुज्जभ्यः स्वाहा षद्गं॥16॥

द्रद्धः स्वाहा हनूँभ्या्र् स्वाहोष्ठाँभ्या्र् स्वाहा मुखांय् स्वाहा नासिंकाभ्या्र् स्वाहाखीभ्या्र् स्वाहा कर्णांभ्या्र् स्वाहां पार इख्यवीऽवार्येभ्यः पख्यमंभ्यः स्वाहांवार इख्यवंः पार्येभ्यः पख्यमंभ्यः स्वाहां शीर्ष्णे स्वाहां भ्रूभ्याः स्वाहां लुलाटांय स्वाहां मूर्प्रे स्वाहां मस्तिष्कांय स्वाहा केशेंभ्यः स्वाहा वहांय स्वाहां ग्रीवाभ्यः स्वाहां स्कन्थेभ्यः स्वाहां कीकंसाभ्यः स्वाहां पृष्टीभ्यः स्वाहां पाज्स्यांय स्वाहां पार्श्वाभ्याः स्वाहां [37]

अश्सौभ्याष्ट्रं स्वाहां दोषभ्याष्ट्रं स्वाहां बाहुभ्याष्ट्रं स्वाहा जङ्घौभ्याष्ट्रं स्वाहा श्रोणीभ्याष्ट्रं स्वाहोरुभ्याष्ट्रं स्वाहाष्ट्रीवद्धाष्ट्रं स्वाहा जङ्घौभ्याष्ट्रं स्वाहां भूसदे स्वाहां शिखण्डभ्यः स्वाहां वालुधानांय स्वाहाण्डाभ्याष्ट्रं स्वाहा शेपांय स्वाहा रेतंसे स्वाहाँ प्रजाभ्यः स्वाहाँ प्रजनंनाय स्वाहां पुद्धः स्वाहां शुफेभ्यः स्वाहा लोमंभ्यः स्वाहाँ त्वचे स्वाहा लोहिंताय स्वाहां मा्रूसाय स्वाहा स्नावंभ्यः स्वाहास्थभ्यः स्वाहां मुजभ्यः स्वाहाङ्गेभ्यः स्वाहात्मने स्वाहा सर्वस्मै स्वाहाँ॥ [38]

रूपाय स्वाहा द्वे चं॥17॥

तृतीयः प्रश्नः

अञ्चेताय स्वाहां शितिपये स्वाहां शितिपदे स्वाहां शितिपछाय स्वाहां शित्यश्साय स्वाहां शितिपृष्ठाय स्वाहां शित्यश्साय स्वाहां पृष्पकर्णाय स्वाहां शित्योष्ठांय स्वाहां शितिभवे स्वाहां शितिभसदे स्वाहां श्वेतानूंकाशाय स्वाहाअये स्वाहां ललामाय स्वाहासितज्ञवे स्वाहां कृष्णैताय स्वाहां रोहितैताय स्वाहांरुणैताय स्वाहेदशांय स्वाहां कीदशांय स्वाहां तादशांय स्वाहां सदशांय स्वाहां विसंदशाय स्वाहा सुसंदृशाय स्वाहां रूपाय स्वाहा सर्वस्म स्वाहां॥ [39]

कृष्णाय पद्गंत्वारि १शत्॥18॥

कृष्णाय स्वाहां श्वेताय स्वाहां पिशंगाय स्वाहां सारंगाय

स्वाहां रुणाय स्वाहां गौराय स्वाहां बुभ्रवे स्वाहां नकुलाय स्वाहा रोहिताय स्वाहा शोणांय स्वाहां श्यावाय स्वाहां श्यामाय स्वाहां पाकलाय स्वाहां सुरूपाय स्वाहानुंरूपाय स्वाहां विरूपाय स्वाहा सरूपाय स्वाहा प्रतिरूपाय स्वाहां श्राबलांय स्वाहां कमलाय स्वाहा पृश्नये स्वाहां पृश्निस्वथाय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहां॥ [40]

ओषंधीभ्यश्चतुंर्वि १ शतिः॥19॥

ओषंधीभ्यः स्वाह्य मूलेंभ्यः स्वाह्य तूलेंभ्यः स्वाह्य काण्डेंभ्यः स्वाह्य वल्शेंभ्यः स्वाह्य पुष्पेंभ्यः स्वाह्य फलेंभ्यः स्वाहां गृहीतेभ्यः स्वाहागृहीतेभ्यः स्वाहावंपन्नेभ्यः स्वाह्य शयांनेभ्यः स्वाह्य सर्वस्मै स्वाहां॥ [41]

वनस्पतिंभ्यः स्कन्धोंभ्यः शिष्टायं रिक्ताय पद्गंत्वारि १शत्॥20॥

वन्स्पतिभ्यः स्वाहा मूलैभ्यः स्वाहा तूलैभ्यः स्वाहा स्कन्धौभ्यः स्वाहा शाखौभ्यः स्वाहा पूर्णभ्यः स्वाहा पुष्पैभ्यः स्वाहा फलैभ्यः स्वाहां गृहीतभ्यः स्वाहागृहीतभ्यः स्वाहावपन्नभ्यः स्वाहा शयानभ्यः स्वाहां शिष्टाय स्वाहातिशिष्टाय स्वाहा परिशिष्टाय स्वाहा स॰शिष्टाय तृतीयः प्रश्नः

स्वाहोच्छिंष्टाय स्वाहां रिक्ताय स्वाहारिक्ताय स्वाहा प्रिरंक्ताय स्वाहा स॰रिक्ताय स्वाहोद्रिक्ताय स्वाहा सर्वस्मै स्वाहा॥ [42]

बृहस्पितिः श्रद्यथा वा ऋख्या वै प्रजापितिर्येनंथेन् हे वाव देवस्त्रे आंदित्या अंकामयन्त सुव्गंबँसिंष्ठस्सबँथ्स्रायं सुव्गंब्यं सुत्रम्बंह्मवादिनोंऽतिरात्रो ज्योतिष्टीमं मेषः कृप्यांभ्योऽज्ञ्यो यो नमों मयोभूः किश स्विदम्बे भूः प्राणायं सिताय द्वाविश्रितिः॥22॥ बृहस्पितिः प्रतितिष्ठन्ति वै दंशरात्रेणं सुव्गं यो अर्वन्तं भूस्त्रिप्तंश्चाशत्॥53॥ बृहस्पितस्सर्वस्मे स्वाहाँ॥ हिरिः ओम्॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु॥

॥ हरिः ओम्॥॥ तैत्तिरीयसंहिता सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः॥

This PDF was downloaded from $\label{eq:pdf} http://stotrasamhita.github.io.$

GitHub: http://stotrasamhita.github.io | http://github.com/stotrasamhita

Credits: http://stotrasamhita.github.io/about/